

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po teście 1 mm w 2 szpalach (szerokość szpalu 45 mm) po 72 grosze. Dla poszukujących pracy po 20 groszy. „Marginesowe” po złotych 2.— za 1 mm w 1 szpalu (szerokość szpalu 45 mm).

Rok V.

Nr. 254.

Kraków, sobota 30 października 1943

Nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie przy dołączeniu portu zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— Zł., z odnośnikiem do domu 6.50 Zł. W Rzeszy z dopłatą portu 7.50 Zł. W Gen. Gub. tylko, prenumerata przez urzędy pocztowe Konto czekowe: Warszawa 658.

Pozytywny rozwój ogólnych stosunków w Generalnym Gubernatorstwie.

Uroczyste posiedzenie rządu z okazji 4-letniego istnienia Gen. Gubernatorstwa.

(tp) Kraków, 29 października. Pod przewodnictwem Generalnego Gubernatora dra Franka odbyło się z okazji 4-tych rocznicy istnienia Generalnego Gubernatorstwa na Zamku w Krakowie uroczyste posiedzenie Rządu Generalnego Gubernatorstwa, w którym obok członków Rządu wzięli udział wysocy przedstawiciele Sił Zbrojnych, partii narodowo-socjalistycznej oraz gubernatorzy okręgów krakowskiego, warszawskiego, radomskiego, lubelskiego i lwowskiego.

Generalny Gubernator dr. Frank, który dokonał otwarcia posiedzenia, po wyczerpującym sprawozdaniu szefa Rządu, sekretarza stanu dr. Bühlera podkreślił w swym resume, że także w przyszłości Generalne Gubernatorstwo okaże się dojrziałem do wypełnienia wszystkich postawionych przed nim zadań. Między innymi czynnikami politycznymi Generalnego Gubernatorstwa nie dając się sprowadzić ze swej wytyczonej drogi pojedynczymi aktami gwałtu i oporu, zachodzącymi na każdym okupowanym terenie będą postępowały dalej konsekwentnie w myśl ustalonych wytycznych.

Szef Rządu, sekretarz stanu dr. Bühler w szczegółowych i sprecyzowanych danych odnoszących się do wszystkich galezi administracji podał plastyczny obraz liczących wysiłków, za pośrednictwem których w ciągu ubiegłych czterech lat rozwiązano wielkie konstruktywne zadania w Generalnym Gubernatorstwie. Dr. Bühler nakreślił przytem osobowy i terytorjalny podział administracji, omówił zagadnienia ustawodawstwa i pieczy prawnej, zanalizował wysiłki czynników administracyjnych, przy czym szczególnie podkreślił te zagadnienia, które dotyczą miejscowej ludności Generalnego Gubernatorstwa, naszkicował życie gospodarcze w wszystkich jego działach, scharakteryzował sytuację finansową, oraz pracę sekretariatu stanu w zakresie bezpieczeństwa publicznego.

Wszystkie te wyniki czteroletniej działalności zyskują na szczególnej doniosłości, jeżeli się uwzględni, iż osiągnięto je wśród często skomplikowanych okoliczności i trudności, spowodowanych wojną.

W sprawozdaniu tem szef Rządu, sekretarz stanu dr. Bühler omówił też wyczerpująco wszystkie zagadnienia, pozostające w związku z życiem miejscowej ludności Generalnego Gubernatorstwa, w szczególności obywateli narodowości polskiej i ukraińskiej. Powiedział on m. in. co następuje:

„Niemiecka administracja w Generalnym Gubernatorstwie nie dała się ani na jedną chwilę spowodzić do jakiegokolwiek krótkowzrocznej polityki wobec obecnej ludności. W tym zakresie motywem nie mógł być ani cel, polegający na wywalczeniu zjednoczonej Europy przez złamanie plutokratyczno-żydowsko-bolszewickiego mocarstwa światowych, ani też nadzieje, jakie niemieckie czynniki administracyjne przywiązują do lojalnej i ochotnej współpracy obecnej ludności.

Już choćby to, co uczyniono dla usunięcia szkód reżimu bolszewickiego, jakie odczuł na sobie okręg Galicja, stanowi wystarczający dowód dla zobrazowania tendencji niemieckiej administracji.

Dzięki zarządzeniom repressywnym naprawiono krok za krokiem te krzywdy, jakich ofiarą padła tamtejsza ludność w tym strasznym okresie. Niewątpliwie częstokroć zachodziła konieczność zdecydowania się na ciężkie zarządzenia. Były one jednak spowodowane koniecznościami wojennymi. W myśl tej zasady system rządzenia nad ludnością był twardy, ale sprawiedliwy.

Powyższa linia wytyczna stanowiła też daleko idące ułatwienie przy trudnych rozstrzygnięciach. W przeciwieństwie do asymilacyjnej polityki rządu dawnej republiki polskiej, obecnie w Generalnym Gubernatorstwie nie podejmuje się żadnych prób, w kierunku narzucenia żyłom grupom narodowościowym obecnej ludności.

Wprost przeciwnie dokonano jasnego rozdziału pojedynczych grup narodowych pomiędzy sobą, dzięki czemu każdy może przyznać się do tej narodowości, z jaką jest związany węzłami krwi.

Ponadto w szerokiej mierze wciąga się ludność do współpracy w administracji, mianowicie na stanowiska sołtysów, wójtów gmin wiejskich, burmistrzów oraz w różnych technicznych zawodach, jak lekarze itd. Począta zatrudnia tysiące polskich i ukraińskich sił, którym w wypadku odpowiedniej pracy zapewniono możliwości awansu w duchu zasady popierania wysiłku. W zakresie technicznej administracji zatrudniono kilka tysięcy, natomiast Kolej

Wschodnia znacznie ponad sto tysięcy Polaków i Ukraińców.

Wszyscy ci pracownicy wypełniają lojalnie i zadowalająco zleczone sobie obowiązki.

Z kolei dr. Bühler przedstawił dane, obrazujące wysiłki w dziedzinie kulturalnej dla miejscowych grup narodowościowych, przytaczając w tym zakresie szczegóły, odnoszące się do polskich i ukraińskich przedstawicieli teatralnych, książek, dzienników oraz szkolnictwa, w którym główny nacisk położono przedewszystkiem na szkolnictwo powszechne, jako podstawowy wstępny stopień do szkolnictwa zawodowego.

W najbliższym czasie urządzonych będzie około 9000 polskich szkół powszechnych,

mogących przyjąć 1,5 miliona polskich dzieci oraz przyjmie się ok. 23.000 polskich nauczycieli. Pomimo różnorodnych trudności, szkoły te nie tylko zewnętrznym utrzymaniu, ale także z początków, uwarunkowanych wojną dalej rozwinięto, dzięki czemu obecnie odpowiadają one w zupełności naturalnym zadaniom kształcącym polskiej szkoły powszechnej. Ukraińskie szkolnictwo powszechne, którego sądownie słabe ślady znalazły się w chwili tworzenia Generalnego Gubernatorstwa, zorganizowano na nowo zgodnie z zasadami sprawiedliwości, biorąc jako wytyczną siłę procentową ludności ukraińskiej. W obecnej chwili dla około 600.000 ukraińskich uczniów istnieje 4500 szkół powszechnych, w których przeszło 1000 sił nauczycielskich naucza w swym języku macierzystym.

Odnosnie do opieki zdrowotnej nad miejscową ludnością, na pierwszym miejscu stoi zwalczanie epidemii. Celem zwalczania tyfusu plamistego od początków administracji niemieckiej utworzono znacznie więcej jak 100 nowych szpitali epidemicznych. Zbudowano wiele nowych stałych zakładów do odurzania, a ponadto przeniesiono z Rzeszy do Generalnego Gubernatorstwa przeszło 1000 przenośnych izb do odurzania. I tak np. w okręgu warszawskim stoi obecnie do dyspozycji 254 zakładów do odurzania, mogących obsłużyć dziennie 27.800 osób.

Przed utworzeniem Generalnego Gubernatorstwa istniało jedynie 15 odurzalni, w których dziennie odprawiano 1790 osób. Produkcja szczepionek przeciwkrytyfuszowych bieżąco wzrasta, a w drodze planowego zwalczania tyfusu plamistego udało się zatoczyć ściśle granice tej niebezpiecznej epidemii. Niemniej niebezpieczna epidemia, rozpowszechniona na terenie Generalnego Gubernatorstwa również w porównaniu z Rzeszą Niemiecką bardzo silnie — jest tyfus brzuszy. Na mocy rozporządzenia Generalnego Gubernatora wprowadzono w tej dziedzinie przymusowe szczepienie

ochronne wszystkich mieszkańców Generalnego Gubernatorstwa. Do najniebezpieczniejszych epidemii ponadto zaliczyć trzeba silnie rozpowszechnioną chorobę 6-cz trachomę. Szczególnie ciężkie wypadki zachorowania na trachomę leczą się na koszt państwa w specjalnych szpitalach dla chorych na jaglicę. W niezadługim czasie również ta epidemia będzie w zupełności zlokalizowana.

Prace czynników administracji niemieckiej w dziedzinie sanitarnej najlepiej można zilustrować na podstawie liczbowego przeciwstawienia szpitali, jakie istniały na terenie Generalnego Gubernatorstwa w latach 1940, 1942 i 1943:

1940 (bez Galicji) 128 szpitali z 17 000 łózkami, 1942 (bez Galicji) 156 szpitali z 24 537 łózkami; w związku z wcieleniem Galicji liczba ta powiększyła się o 92 szpitale z 10 700 łózkami. W 1943 roku ogółem istniało 270 szpitali z około 40 000 łózkami dla osób nie będących Niemcami oraz 4 szpitale z 1 000 łózkami dla Niemców.

Szczególną uwagę czynnik administracji niemieckiej poświęcały z uwagi na interes ogółu pracowników umysłowym i fizycznym. Stosunki pracy reguluje prawo pracy Generalnego Gubernatorstwa, wchodzące w miejsce dotychczasowych indywidualnych zasad w tej dziedzinie. Wydano dotychczas przeszło 100 ordynacji taryfowych, które tworzą zamkniętą w sobie całość w dziedzinie prawa pracy.

W ten sposób ustalone jednolite harmonizujące z sobą warunki pracy.

Jako szczególny dowód zaufania ze strony władz uważać należy wydaną przez Kolej Wschodnią ordynację służbową dla etatowych kolejarzy Kolei Wschodnich. Przewidziano stosunek służbowy dla pracowników kolei, zajmujących ważne stanowiska. Pod niejednym względem oznacza to przywrócenie stosunku służbowego etatowego pracownika b. polskich kolei państwowych,

Graziani przyjeżdża przez marszałka Rommla.

Z Północnych Włoch, 29 października. Naczelny dowódca grupy armii we Włoszech Północnych generalny marszałek polny Rommel przyjął w swej głównej kwatery ministra obrony narodowej faszystowskiej republiki Włoch marszałka Graziani. W czasie rozmów, nacechowanych serdeczną przyjaźnią, omawiano kwestie wojskowe i organizacyjne. W rozmowach udział wzięli również szefowie sztabów generalnych obydwu marszałków. Bezpośrednio potem generalny marszałek polny Rommel przyjął ambasadora japońskiego przy rządzie włoskim, Hikate. Również ta rozmowa, podobnie jak i poprzednia, przeprowadzona z attache wojskowym ambasady japońskiej, owiana była duchem serdecznej przyjaźni.

przyczem zwolna powstać ma tutaj stosunek, zbliżony do etatu urzędniczego. Dotychczas z tego rodzaju załatwieniami sprawy związane są następujące korzyści: ochrona wypowiedzenia, stałe wynagrodzenie miesięczne z góry, dalsze płacenie uposażenia w razie choroby, zwiekszony urlop, zabezpieczenie poborów emerytalnych w razie przejścia w stan spoczynku. Dotychczas uskuteczniło około 8000 nominacji.

Ofiarom pracy spieszy z pomocą ubezpieczenie społeczne, które wprowadzono we wszystkich galeziach ubezpieczenia na wypadek choroby, nieszczęśliwego wypadku, inwalidztwa oraz wreszcie ubezpieczenia pracowników umysłowych. Skutkiem swego pozytywnego nastawienia wobec narodowości Ubezpieczalnia Społeczna w drodze gotówkowych wypłat oraz nowo zorganizowaną służbę lekarską, zatrudniającą blisko 2000 lekarzy, ochroniła szerokie koła ludności polskiej przed skrajną nędzą. Szczególna dotacja z funduszu Ubezpieczalni Społecznych przeznaczono dla członków rodzin pracowników, zatrudnionych w Rzeszy, jakoteż dla samych pracowników w wypadku, jeżeli skutkiem choroby lub nieszczęśliwego wypadku muszą powrócić do Generalnego Gubernatorstwa. Prócz ubezpieczenia społecznego, opiekującego się ofiarami pracy, rozbudowano w wielkim zakresie dziedzinę zaopatrzenia wojskowego dla ofiar wojny.

Jest rzeczą oczywistą, iż władze Generalnego Gubernatorstwa, a przedewszystkiem czynnik administracji personalnej w Rządzie, Kolej Wschodniej i Poczty czynią wszelkie starania, by ewoim pracownikom i ich rodzinom umożliwić opędzenie codziennych wydatków. W drodze urzędowania wspólnych kuchni, spółdzielni, jak np. w okręgu Warszawa, dostarczenie regularnych posiłków obiadowych prawie we wszystkich urzędach, znacznie polepszone warunki życiowe pracowników nie będących Niemcami.

Po 4-letniej żmudnej pracy, mającej na celu odbudowanie czynnika rolniczego, udało się ostatnio władzom niemieckim polepszyć uprawianie w środku żywności dla miejscowej ludności, przyczem w dalszym ciągu rząd będzie się starał przez odpowiednie przydziały potrzebnych do życia produktów lub też w inny sposób w pełni utrzymać siłę roboczą pracownika.

Po 4-letniej pracy administracyjnej w Generalnym Gubernatorstwie niewątpliwie duża istnieje powódność, by pracownikom polskim i ukraińskim władz administracyjnych wyrazić uznanie za ich trudny.

Flota japońska każdej chwili gotowa do walki.

Amsterdam, 29 października. Według wiadomości brytyjskiej służby informacyjnej z Nowego Jorku, były ambasador Stanów Zjednoczonych w Tokio, Joseph Grew, wyraził się w mowie, wygłoszonej z okazji dnia floty, że „mimo wszelkich poniesionych strat flota japońska jest wciąż jeszcze bardzo silna. Może ona etnąć każdej chwili do walki”.

Wycofanie się Japończyków z Kiska i z wysp położonych w południowo-zachodnim Pacyfiku posiada naturę strategiczną i nie znamionuje bliskiego załamania się Japończyków na duchu.

Minister marynarki Szimada oświadczył w mowie przed parlamentem, że Japonia od chwili wybuchu wojny o wielką wschodnią Azję poważnie wzmocniła swoje pozycje na wszystkich terenach wojennych.

Obecne walki — mówił dalej minister — posiadają zdecydowany charakter, ponieważ także alianci dokonują na wszystkich frontach gwałtownych przeciwnaataków. A-

zjatycki teren wojenny należy podzielić na trzy rejon, mianowicie północny Pacyfik, południowy Pacyfik i ocean Indyjski. W tym ostatnim rejonie poważnie rozbudowano system zarządzeń obronnych marynarki japońskiej w sąsiedztwie obszarów okupowanych, równocześnie zaś japońskie łodzie podwodne i lotnictwo paraliżują pozostawione linie łączności aliantów aż do wód po wschodniej stronie Afryki.

Po opisaniu podanych już dawniej do wiadomości ataków powietrznych na Cejlon i Madras w Indjach, oraz na Port Darwin i Brokserook w Australii Szimada przeszedł do północnego Pacyfiku i opisał walki na Attn i Kiska. Minister marynarki w swym sprawozdaniu, dotyczącym rejonu bojowego na południowym Pacyfiku oparł się na dawniejszych komunikatach głównej kwatery cesarskiej, poczem podał bilansowe zestawienie wyników. Marynarka japońska straciła w tych walkach 6 kontroptedowców i 12 innych okrętów. W walkach powietrznych alianci stracili 1013 ma-

szyn wobec 415 maszyn, utraconych przez Japończyków.

Ołbrzymie straty, jakie rządy Anglii i Stanów Zjednoczonych wciąż jeszcze trzymają w tajemnicy przed swoimi narodami staną się, jak podkreślił minister obecnie i tam wiadome. Minister Szimada po podkreśleniu coraz bardziej wzrastającej gwałtowności walk i zaciętości aliantów przy swej ofensywie, zakończył swoje sprawozdanie stwierdzeniem, że siła marynarki japońskiej utrwała się coraz bardziej, a każdy pojedynczy oficer i żołnierz są zdecydowani zgodnie z wolą cesarza doprowadzić wojnę do zwycięskiego końca.

Groźna katastrofa komunikacyjna w Grecji.

Ateny, 29 października. Na szosie Saloni-Nigrita wydarzył się poważny wypadek komunikacyjny. Oto pędzący autobus przewrócił się. 33 podróżnych odniosło ciężkie obrażenia, 9 osób poniosło śmierć.

Zaprzysiężenie biskupów hiszpańskich.

Madryt, 29 października. W ramach aktu uroczystego odebrał general Franco we środę w swej rezydencji El Prado przysięgę od nowomianowanych biskupów z Cadiz, Leriba, Valenzia, Vitoria, Astorga, Cuenza, Almeria i Guadix.

W akcie uroczystym oraz następnym bankiecie wzięli udział m. in. także minister sprawiedliwości Auno, nuncjusz apostolski w Madrycie Ciecognani oraz inni dostojnicy kościelni.

Jesienna sesja Sobranja.

Sofia, 29 października. W dniu dzisiejszym nastąpiło uroczyste otwarcie sesji jesienniej 25-go Sobranja. Książę Cyryl, w imieniu cara Szymona II, odczytał orędzie do członków Sobranja. Po uroczystościach kościelnych, prezydent Sobranja dokonał otwarcia sesji. Jedynym punktem dzisiejszego obradu było ustalenie porządku posiedzeń. Zasadniczo obecna sesja Sobranja przedyskutuje i uchwali budżety poszczególnych resortów ministerjalnych. Po powzięciu uchwał w sprawie porządku obrad posiedzenie odroczono.

Wymiana obywateli japońskich i amerykańskich.

Tokio, 29 października. Agencja Domei donosi, że statek japoński „Teia Maru”, przeznaczony do wykonywania wymiany, przybędzie przypuszczalnie w dniu 14 XI do Jokohamy, celem zrealizowania wymiany obywateli japońskich i amerykańskich. Na pokładzie „Teia Maru” znajduje się podobno 1517 obywateli japońskich, pochodzących z krajów amerykańskich. Jest też pomiędzy nimi Yamamoto, poseł japoński w Chile.

Delegat Stalina agituje na rzecz „drugiego frontu”.

Algieras, 29 października. Znany francuski komunistą i zaufanym Stalina Andre Marty, powróciwszy niedawno z Moskwy wyraził się do przedstawicieli agencji prasowej „France-Afrique” w Algierze, że „obecnie nastąpiła odpowiednia chwila do utworzenia drugiego frontu”. Marty przestrzegając przed niedocenianiem siły Niemiec, podkreślał, iż Związek Sowieć domaga się szybkiego zwycięstwa, nie zadowalając się jedynie nadziejami na mające nastąpić w przyszłości zwycięstwo. W związku z powyższym podał on krytykę działalności komitetu algierskiego, który — jego zdaniem — niebył aktywnie działać po myśli przesłanek sowieckich.

Tematy poruszane obecnie w Moskwie.

Berlin, 29 października. Według informacji, pochodzących z różnych źródeł, a które naogół są zgodne, na konferencji moskiewskiej poruszane są następujące zagadnienia polityczne. W korespondencji specjalnej z Nowego Jorku, opublikowanej przez „Dagens Nyheter” wynika, jakoby pozycja Finlandji i innych krajów miała być poruszana dopiero po wojnie. To samo dotyczy sytuacji Iranu, przyczem czynniki sowieckie wysunęły projekt stworzenia „korytarza” do morza Egejskiego. „New York Times” i „Evening Standard” cytują wersję, rzekomo pochodzącą z kół wojskowych Waszyngtonu, jakoby Rosja sowiecka miała wnieść na konferencję żądanie, dotyczące korytarza, łączącego z morzem Egejskiem. — Te same kwestje omawia korespondent w Londynie szwedzkiego dziennika „Social Demokraten”, przyczem informuje, jakoby w Londynie istniało przekonanie co do poruszania w Moskwie zagadnień bałkańskich, a na podstawie pewnych danych można sądzić, że Sowiety wysunęły żądanie w sprawie wolnej drogi przez Dardanele.

Wystawa pamiątek po Chopinie.

Jak donieśliśmy w dniu wczorajszym, w obecności Generalnego Gubernatora dr. Franka dokonano aktu oddania do dyspozycji publicznej kolekcji pamiątek po Chopinie w Bibliotece Państwowej w Krakowie. Przedstawiciel agencji „Telepress” uzyskał bliższe informacje o powstaniu wystawy i eksponatach, wchodzących w jej skład.

(4p) **Kraków, 29 października.** W wytwornej sali na pierwszym piętrze Biblioteki Państwowej w Krakowie otwarta została wystawa niezwykle cennych i ciekawych pamiątek po genialnym mistrzu tonów, Fryderyku Chopinie. Dojście do składowej tej wystawy jest wyłączną zasługą Generalnego Gubernatora Dra Franka, który zakupił kompletny zbiór pamiątek po Chopinie, — zgromadzony z dużym nakładem trudu i wiedzy fachowej przez francuskiego muzykologa Eduarda Ganche w Lyonie. Z ramienia Generalnego Gubernatora rokowania w sprawie nabycia całego zbioru prowadził dyrektor Biblioteki Państwowej w Krakowie prof. Dr. Abb, wybitny specjalista w zakresie biblioznawstwa i muzeologii, jeden z najlepszych fachowców w tym zakresie w Europie, dawny przewodniczący międzynarodowego związku kierowników bibliotek państwowych. Oprócz zbiorów nabytych od p. Eduarda Ganche na wystawę składają się poszczególne eksponaty, wypożyczone z muzeum Czartoryskich w Krakowie oraz bibliotek państwowych w Krakowie i w Warszawie.

Przedstawiciel agencji „Telepress” uzyskał szczegółowe informacje udzielone mu z całą uprzejmością przez prof. Dr. Abba, odnośnie do

Niezmienne zacięty charakter walk obronnych na wschodnim froncie.

Berlin, 29 października. Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych komunikuje z głównej kwatery Führera w dniu 28 października:

Pomiedzy morzem Azowskim a Dnieprem punkt ciężkości zaciętych walk obronnych leżał wczoraj nadal na odcinku na zachód od Melitopola. Próby nieprzyjaciela rozszerzenia swego miejsca włamania powstrzymano w zaciętych walkach wręcz lub też w przeciwdroczym ruchu — walczyli się dalej z niezmienną gwałtownością.

W kołanie Dniepru speliły na niczem liczne nieprzyjacielskie ataki piechoty i czołgów koło Zaporozia, na północ od Krzywego Rogu i na południowy zachód od Dniepropetrowska.

Na środkowym odcinku frontu bolszewicy dokonywali nowych ataków przeciwko naszym stanowiskom na północ od Homla i kontynuowali swoje próby przełamania w rejonie na zachód od Kryczewa i na zachód od Smoleńska. Ataki rozbiły bądź na pozycji przygotowawczej skoncentrowa-

nym ogniem artylerji, bądź też odparto krwawo w zaciętych walkach. Do sukcesu obronnego w rejonie na zachód od Kryczewa przyczyniło się szczególnie lotnictwo, które ingerowało silnymi formacjami samolotów bojowych i bliskiego wsparcia w walkach, toczących się na ziemi.

Z pozostałych części frontu wschodniego raportują o lokalnych walkach pod Kijowem i ożywionej działalności zwiadowczej na północnym odcinku frontu.

W południowych Włoszech są w toku zacięte walki po obu stronach rzeki Volturno. Ponawiane ataki sił brytyjsko-południowo-amerykańskich nie udały się. Lokalne włamania oczyszczono w przeciwdroczym lub zaryglowano. Z pozostałego frontu poza kilku utarczkami straży przednich należy zraportować tylko o bezskutecznym ataku nieprzyjacielskim na nadbrzeżną linię kolejową na północny zachód od Termoli.

We wschodniej części morza Śródziemnego ciężkie niemieckie samoloty bojowe bombardowały z dobrą skutecznością cele wojskowe na wyspie Leros.

Istotne straty brytyjskiego lotnictwa.

7-namiennie potwierdzenie doniesień niemieckich.

Berlin, 29 października. Władomości niemieckie o stratach lotnictwa brytyjskiego, poniesionych w czasie nocnych ataków na terytorium Rzeszy wielokrotnie wskazywały na to, że odebrały, raportowane ze strony niemieckiej, odnoszą się jedynie do takich bombowców nieprzyjacielskich, które zbadały zostały i stwierdzone przez niemieckie komendy ustalające i poszukiwujące.

Kilkakrotnie również oświadczano, że liczne bombowce brytyjskie doznawały tak ciężkich uszkodzeń, że można było wątpić o powrocie ich do Anglii. Takie stwierdzenia niemieckie znajdują obecnie swe potwierdzenie w pewnym raporcie biura Reutersa. Biuro to podaje na okres miesiąca sierpnia stratę 308 bombowców brytyjskich

w czasie nalotów nocnych nad terytorium Rzeszy Niemieckiej. Urzędowe komunikaty niemieckie dowództwa głównego donoszą jednak o straceniu w porze nocnej 233 bombowców brytyjskich w miesiącu sierpniu. A więc lotnictwo brytyjskie według własnych raportów straciło o 73 bombowce więcej aniżeli zapodała strona niemiecka.

Tęsamem Brytyjczycy ze swej strony potwierdzają, że często się powtarzająca wzmianka w komunikatach niemieckich o prawdopodobieństwie jeszcze większych strat bombowców brytyjskich wskutek runięcia w morze oraz wskutek wypadków przy lądowaniu, jest uzasadniona w całej pełni, które to szczegóły usuwają się z pod kontroli niemieckiej.

Kwestja dardaneńska powoduje w Turcji nerwowość.

Sztokholm, 29 października. Londyński korespondent dziennika szwedzkiego „Social-Demokraten” donosi, że londyńskie koła dyplomatyczne są o tem przekonane, iż na konferencji moskiewskiej omawia się o-becnie zagadnienie bałkańskie.

Przypuszczalnie w programie dyskusji znajdują się żądania sowieckie, odnoszące się do prawa przejazdu przez Dardanele. Ponieważ kwestja ta w stopniu wysokim porusza interesy Turcji, zauważyć się daje w dniach ostatnich podpadająca nerwowość w kołach tureckich w Londynie. Turcy londyńscy zwracają uwagę na w związku z tem szczególne znaczenie pogłosek o zamierzonej podróży do Kairo, jaką ma przedsięwziąć brytyjski ambasador w Ankarze, Sir Hugh Knatchbull-Hugesson, gdzie oczekiwać ma on na Edna, który przejeżdżać ma przez Kairo w swej drodze powrotnej z Moskwy do Londynu po zamknięciu konferencji moskiewskiej, która przypuszczalnie potrwać ma jeszcze 10 dni.

W dzienniku „Tasviri Efkar” pisze Sefa, że „Turcja kieruje się rzetelnością w swej polityce neutralności i w odniesieniu do Niemiec, jak i w stosunku do innych mocarstw walujących. Turcja nie została przez nikogo zaatakowana i nie nosi się z zamiarem atakowania ze swej strony państw innych, jak wywodzi autor, aby

wkońcu stwierdzić, że „Turcja dlatego też tolerować nie może, aby dyskutowano na temat jej polityki zagranicznej”.

Powojenne plany Anglii i Stanów Zjednoczonych.

Genewa, 29 października. Czasopismo angielskie „New Statesman and Nation” podkreśla nieufność szerokich mas w stosunku do powojennych planów Anglii i Stanów Zjednoczonych.

Już dzisiaj, jak pisze czasopismo, z pewnych zarządzeń obydwu krajów, przeprowadzonych w dziedzinie polityki zagranicznej, wynika, iż zapowiedziane z wielkimi faufarami „rewolucji społecznej” naród nigdy się nie doczeka. Niepokojącym jest przedewszystkiem fakt, iż co do zasadniczych problemów czasów powojennych nie można uzyskać zgody pomiędzy Anglią i Stanami Zjednoczonymi z jednej strony, a Unją Sowiecką z drugiej. Mimo planów Beveridge’a oraz innych podobnych projektów okazuje się, iż rząd angielski nie nosi się z zamiarem jakiegokolwiek zmiany podstaw swej polityki, lecz że Churchill nadal jest zwolennikiem tezy utrzymania „tradycyjnej Wielkiej Brytanji”.

Czasopismo wzywa naród angielski, by we właściwym czasie energicznie domagał

się urzeczywistnienia przyrzeczonych reform, gdyż okazja do tego nie tak prędko znowu się nadarzy.

Zdziesiątkowane dywizje sowieckie.

Berlin, 29 października. W liczbie 2 milionów zabitych i rannych żołnierzy sowieckich, którzy padli ofiarą walk w ostatnich czterech miesiącach, jak donoszą urzędowo ze strony niemieckiej, jedynie z środkowego odcinka frontu wschodniego znajdują się przynależni do 6, 22, 28, 47, 114, 143, 138, 234, 270, 332, 334 i 381 dywizji sowieckiej oraz 383 dywizji strzeleckiej. — Liczne dywizje sowieckie uzupełniane już były kilkakrotnie i straciły one 80 procent swego stanu normalnego.

Cztery statki handlowe aliantów osiadły na mieliźnie.

Amsterdam, 29 października. W ciągu ubiegłej nocy i we wczesnych godzinach porannych dnia dzisiejszego osiadły na mieliźnie, jak donosi brytyjska służba informacyjna, cztery alianckie statki handlowe koło północnego wybrzeża stanu New-Jersey w Stanach Zjednoczonych. — Jeden ze statków zламаł się na dwie części, co do innych zdaje się nie zagraża im niebezpieczeństwo.

Konferencja moskiewska a małe państwa.

Stambul, 29 października. Poseł Atay zajmuje się na łamach dziennika „Ulus” konferencją moskiewską. Omawia on wy-czerpującą opinię, według której podział Europy na strefy wpływów sprzeczny jest z doświadczeniami historycznymi oraz musi słaby wpłynąć niepokojąco na małe państwa. Autor stwierdza, że jest to rzeczą poważniejszą godną, iż małe te państwa nie posiadają swego przedstawicielstwa w Moskwie, a powodem tego jest fakt, że ani Stany Zjednoczone, ani Anglia ani też Unja Sowiecka nie są państwami europejskimi we właściwym rozumieniu.

Walki na wyspach Salomońskich

Tokio, 29 października. Główna kwatera japońska podała do wiadomości, że z braskiem dnia 27 października pewna formacja aliancka dokonała lądowania na wyspie salomońskiej Nono. Lotnictwo marynarki japońskiej zaatakowało okręty wojenne i inne statki w pobliżu miejsca wylądowania i zatopiło niezwłocznie jeden krążownik, uszkadzając ciężko jeden dalszy. Wyspa Nono położona jest na południe od Bougainville. Pomiędzy Nono a Bougainville znajduje się wyspa Shortland.

W kilku wierszach.

Brytyjska służba informacyjna donosi, że jednostki „Obrony Narodowej” odbyły manewry przeciwko „nieprzyjacielskim wojskom lądującym drogą powietrzną”.

„Times” pisze, że byłoby to wielkim błędem i niebezpieczną rzeczą dla sprawy aliantów, gdyby ktoś chciał przypuszczać, że Niemcy nie są w stanie podjąć nowych olbrzymich wysiłków.

Turyńska „Stampa” w obszernym omówieniu sytuacji żywnościowo-politycznej Włoch stwierdza, że zbiory zboża chlebowych były bardzo złe, zbiory kukurydzy średnie, a zbiory ryżu doskonałe.

Cesarz Anamu, Baodai, przesłał szetowi państwa, marszałkowi Petainowi i rządowi francuskiemu zapewnienie swej bezwarunkowej wierności.

Bułgarscy regenci przyjęli w obecności ministra spraw zagranicznych Szinzmanoffa na uroczystej audjencji nowego posła hiszpańskiego w Sofji, Ramona Marja de Puchada Getona, który wręczył swoje pisma nawiązujące.

Bułgarscy regenci przyjęli ministra wojny generała Russoffa oraz ministra spraw wewnętrznych Dodze Christoffa, którzy złożyli swe sprawozdania.

Poinformowane koła tureckie uważają za prawdopodobną wizytę brytyjskiego ministra spraw zagranicznych Edna w Turcji, po zakończeniu konferencji moskiewskiej.

powstania wystawy i dziejów, jakie przeszły poszczególne eksponaty. Trzon wystawy stanowią zbiory p. Eduarda Ganche, który najpierw w Paryżu, a ostatnio w Lyonie z wielkim pietyzmem dla wielkiego mistrza zbierał pamiątki po nim, tak we Francji, jak na Majorce, gdzie jak wiadomo Chopin przebywał na kuracji przez rok 1838/39, oraz w Edynburgu, gdzie Chopin bawił dłuższy czas tuż przed zgonem u rodziny swej uczennicy Jane Stirling. Jane Stirling zbierała po śmierci uwielbianego przez siebie mistrza wszelkie pamiątki po nim, z czego połowę ofiarowała swej siostrze, połowę zaś zatrzymała dla siebie. Otóż tę połowę Jane Stirling nabył p. Ganche i obecnie wystawiona ona jest w Bibliotece Państwowej w Krakowie, dzięki inicjatywie Generalnego Gubernatora dra Franka.

Przy wejściu na wystawę najpierw rzuca się w oczy marmurowa głowa Chopina na łóżu śmierci, wykonana przez rzeźbiarza Clesingera, a swą słynną malarkę Ary Achäffer. Głowa ta jest kopją maski pośmiertnej mistrza, wykonanej w gipsie i znajdującej się w muzeum Czartoryskich w Krakowie, a wchodzącej w skład obecnej wystawy. Maskę gipsową, wykonaną bezpośrednio z rysów zgasłego Chopina, odznacza się niezwykle ekpresją i wywiera głębokie wrażenie. Pod jej urokiem pozostaje się przez cały czas oglądania zebranych eksponatów.

W przeciwnym rogu sali zwraca uwagę fortepian Chopina z jego własnoręcznym podpisem „1848 Fr. Chopin”. Forte-pian ten stanowił w Edynburgu w okresie jego pobytu w Edynburgu i był przechowywany ze czcią przez rodzinę Stirling aż do nabycia go przez p. Ganche. Na

fortepianie ustawiony jest niezwykle cenny portret ołówkowy Chopina, wykonany przez słynnego w swoim czasie malarza głów koronnych, nadwornego malarza cesarzowej Eugenji, Winterhaltera w roku 1847. Portret ten, pochodzący ze zbiorów Jane Stirling, nie był dotychczas nigdy reprodukowany i stanowi prawdziwą ozdobę wystawy. Poza temi czołowymi eksponatami wystawa obejmuje niezmiennie liczne inne pamiątki, odnoszące się tak do osoby i twórczości Chopina, jak i do bliskich mu przyjaciół i uczniów. Na ścianach wisi szereg portretów Chopina, m. in. reprodukcja portretu Chopina przy fortepianie pędzla Götzenbergera, drzeworyt Gaspariniego z portretu Chopina, wykonanego przez Delacroix, portret Delacroix, przedstawiający Dantego z rysami Chopina i szereg innych. W osobnej oszklonej szafie znajduje się ciekawy odlew w bronzie z Muzeum Czartoryskich, Obok widnieją: pieczęć Chopina, serja znaków pocztowych z podobizną Chopina z r. 192 m. dalszym Chopina z jego nagrobka na cmentarzu Pere Lachaise w Paryżu dłuta Clesingera, oraz szereg drobnych przedmiotów codziennego użytku, stanowiących własność wielkiego mistrza. Uwagę zwraca tom oprawny w aksamit. Jest to opus 55 „Deux Nocturnes” z własnoręczną dedykacją Chopina dla Jane Stirling. Biblioteka Chopina zebrana jest w dużej, oszklonej szafie. Z pamiątek z Majorki na uwagę zasługuje zbiór zdjęć fotograficznych, przedstawiających klasztor Valldemosa, w którym Chopin wraz z George Sand i jej dziećmi odbywał wielomiesięczną kurację w klimacie śródziemnomorskim. Znajduje się tam również rysunek syna George Sand, Mau-

rice, przedstawiający zewnętrzny widok celi, zamieszkałej przez Chopina. Zbiory tego działu uzupełniają dwa własnoręczne rysunki George Sand.

W sąsiedniej, niewielkiej salce zebrane są manuskrypty i drobne rysunki. Tu przedewszystkiem rzuca się w oczy słynny portret Chopina, wykonany w kilka godzin po śmierci mistrza przez malarza T. Kwiatkowskiego z datą 17. X 1840, a stanowiący własność Muzeum Czartoryskich. W większej ilości zebrane są tu własnoręcznie pisane nuty, wśród nich dzieła z okresu wczesnej młodości, oraz utwory z wieku dojrzałego twórczości. Wzruszające wrażenie czyni fotokopia pamiątki Chopina z czasu pobytu w Stuttgarcie. Pamiątki ten, znajdujący się do czasów wojny w Muzeum Piłsudskiego w Warszawie, zaginął wraz z innymi eksponatami tego muzeum po wywiezieniu go na wschód. Jedną kartką pamiątki, zdjętą fotograficznie, zachowała się. Zawiera ona wrażenie młodego Chopina na wiadomość o zajęciu Warszawy przez Moskali w roku 1831. Nie brak również oryginału biletu wstępu na koncert Chopina w Krakowie z dnia 16 lutego 1848. Zbiory dopełnia kilka listów Chopina do przyjaciół i rodziny.

Ogółem wystawa czyni wrażenie bardzo podniosłe i korzystne. Świadczy ona nie tylko o fachowej ręce, która ją organizowała i urządziła, ale także o wysokim kulcie dla genialnego mistrza, którego dzieła stanowią nieprzemijający skarb naszej kultury.

Za spokoj duszy ś. p.
Zygmunta
de Jana Manowardy
 b. ppulkownika w st. sp.
 jako w drugą bolesną rocznicę śmierci, odbędzie się w sobotę, dn. 30 października 1943 r., o godz. 9-tej rano w kościele św. Anny, przed Wielkim Ołtarzem

Nabożeństwo żałobne
 o czym zawiadamia
 6251 **Zona.**

Wach Zofia, Bolechowice Morgi 115, zgubiła dnia 9. X. 1943 r. Kennkarte, Ausweis, Kartę Pracy, wystawione przez Urząd Pracy w Krakowie, przepustkę nocną. Oddać za wynagrodzeniem.
Skradziono Kennkarte, wydaną przez gminę Borek Fałęcki, na nazwisko Olga Ożog.
Dnia 4. X. 1943 skradziono Kennkarte i fotografie rodzinne, na nazwisko Katarzyna Czarnuchowska, Kraków, ul. Królowej Jadwigi 153, m. 2, wystawioną przez Zarząd Miejski, ul. Słoneczna 4.
Skradziono Kennkarte, legitymację służbową z F-R „Deutsche Emailwarenfabrik” Kartę Pracy, kartę rejestracyjną, na nazwisko Dąda Hermína.
Zgubiono legitymację służbową Tabalwerku w Krakowie na nazwisko Kupie Jerzy.
Płysz Roman, Stróża, gm. Skrzydina, pow. Limanowa, skradziono w Porębie, gm. Dobra, pow. Limanowa Kennkarte Nr. 277/43, wystawioną przez urząd gm. Skrzydziej.
Zgubiono książeczkę Ubezp. Społ., wystawioną w Krakowie, na nazwisko Adam Orlicki, Kraków, ul. Bracka 5.
Dnia 18. X. zgubieniem Kennkarte, wystawioną w Wolbromiu, na nazwisko Ziurkowski Tadeusz, ur. 28. 4. 1924 w Łazach. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot. Kraków św. Jana 7. L.H.D. Sanitarier.
Zgubiono kartę rozpoznawczą wydawaną przez gminę Bronowice Małe, na nazwisko Palus Piotr, ur. 24. XII. 1900 w Krakowie. Łaskawego znalazcę proszę o zwrot. Kraków - Bronowice Małe, dnia 8. m. 2.
Zgubiono Kennkarte Nr. 0262, wystawioną w gm. Pcim, na nazwisko Włodech Obajek, gm. Pcim.
Zgubiono Kennkarte i Książkę Udziółow Spółdzielni, wystawioną w gminie Niedzwiedź, na nazwisko Jan Piasek, Niedzwiedź.
Skradziono 12. X. na linji tramw. Nr. 10 torebeczki z pieniądami i dokumentami, na nazwisko Socha Marja, Kraków, Mazowiecka 52, m. 4.
Zgubiono Kennkarte wystawioną przez gminę Radziszów, Nr. 3774 na nazwisko Kwawczyński Kilmas, zam. w Radziszowie Nr. 373.
Zgubiono Kennkarte wystawioną w gminie Przebieczany, na nazwisko Władysław Kosteki, wójt Sułów, gm. Wieliczka.
Eugenja Kękus, Rajską 19. Skradziono kartę rozpoznawczą, wydaną w Swobódnicach, legitymację szkolną i świadectwo szkoły rolniczej.
Skradziono Kennkarte, wystawioną w Krakowie oraz Kartę Pracy, na nazwisko Karolina Palus w Krakowie, ul. Garbalska 22.

PRH

POLSKIEKINA W KRAKOWIE

Od 29 października do 2 listopada 1943:

APOLLO św. Tomasz 11.
HISTORIA JEDNEGO KŁAMSTWA
Magda Schneider, Johannes Riemann.

WANDA św. Gertrudy 5.
MAŁY RUCH GRANICZNY
Hertha Feller, Willy Fritsch.

SZTUKA św. Jana 6.
FAŁSZYWE PODEJRZENIE
Viktoria von Ballasko, Viktor Staal.

ATLANTIC Stradom 15.
NOC W KAWALERSKIM MIESZKANIU
Lili Murati, Carl Ludwik Diehl.

UCIECHA Starowiślna 16
TRZY MIŁOŚCI W ŻYCIU POETY
Winnie Markus, Hans Holt.

STELLA Lubiec 15.
TYLKO TY
Johannes Heesters, Dora Komar.

Początki seansów w dniu powszednie o godz. 13.15 15.15 i 17.15. W niedziele i święta o g. 10.30, 13.15, 15.15 i 17.15.

Biuro Transportowe
H. Koroszkiewicz
Kraków, Sławkowska 6, tel. 201-21.

PIECZĄTKI
GUMOWE wykonuje szybko
J. Widiński, Kraków, Grodzka 28.

MEBLE
pokojowe i kuchenne — poleca
MÜBELHAUS, Krakau, Westring 50.

Tad. PILESKIEGO
Koncert na harmonji
w Restauracji „Pod Topolami”
Kraków, ul. Topolowa 52
w niedzielę 31 bm. od g. 11.30—14.

Ozdoby choinkowe
dostarcza
Inż. Z. SEKUŁOWICZ
Fabryka Włny Szklanej
Garlica

FUTRA
męskie na tchórzach, kołnierze wydra,
oraz damskie żrebakowe, brązowe,
sprzedaje
SHLEJ, KRAKÓW, STRADOM 18.

FORTEPIANY
Kraków, ul. Grodzka 40

HURTOWNIA
ARTYKUŁÓW KOSMETYCZNYCH
I. Mingelgrün, Zarząd komisaryczny
KRAKÓW, KRAKOWSKA 21, m. 23.
Telefon 176-02.

Sprzedaje SREBRA
stołowe z deserowymi i rybnymi (prawdziwe) na 12 osób, ostrza nierzędne, w pięknej kasie i inne.
KRAKÓW, ŚW. SEBASTYANA 20, m. 20.
Zegarmistrz-Jubiler.

Koldry
piękne sprzedaje Pracownia Kolder
KRAKÓW, UL. ORZESZKOWEJ 4, m. 9.

WALERJANY
GOSPODARSTWA
STOSOWANY PRZY NIEPODOBACH
i wysepaniu nerwowym
DO NABYCIA W APTEKACH

Wolne posady
Szewskiego czeladnika potrzeba zaraz (na naprawy). Kraków, Szpitalna 20 22.
Chłopca do rozwożenia lemoniad wozkiem rowerowym, przyjmujemy. Wynagrodzenie bardzo dobre. Zgłoszenia: Fabryka Lemoniade, Rozwadowska, ul. Kolejowa 16.
Przyjmie czeladnika kominiarskiego od zaraz. Firma M. Stepiński, Nowy Sącz, ul. Długosza 12a.
Goniec wraz z pracą do magazynu, z językiem niemieckim od zaraz potrzebny. Böhrer Ost, Krakau, Burgstr. 1.
Służący, lubiąca dzieci, która zna język niemiecki, do niemieckiego domu z 2 dziećmi, poszukiwana. 4-pokoje mieszkanie, musi być czysto utrzymane. Umiejętność gotowania niekonieczna. Zapewnia się dobre traktowanie, dobre jedzenie, pensja przepiślowa. mieszkanie. Tylko uczciwe dziewczęta mogą się zgłosić: Kraków, Krowoderska 28, m. 3.
Potrzebny chłopiec do praktyki piekarskiej od zaraz. Kraków, Topolowa 34.

Uczniwa, miła, dziewczyna, poszukiwana do małego gosp. dom. Zgł.: Kraków, Staufferstr. 24/4, codz. od godz. 13.30 do 19-tej.
Służąca, rątniowana, z dobrem gotowaniem i poleceniami, potrzebna na mary foliark w obrębie Krakowa. Zgłoszenia: Kraków, Długa 14/3 w godz. 9—10 rano, 6—7 wieczór.
Młoda, dziewczyna, do małego niemieckiego gospodarstwa, na bardzo dobrych warunkach, od zaraz poszukiwana. Zgłoszenia: Kraków, ul. Spokojna 11/4, koło Urzędniczej, tramwaj Nr. 2.
Dziewczyna do pomocy pani domu potrzebna, niemiecka rodzina. Kraków, Karmelicka 17/9.
Uczennica, do ekspedycji w handlu, z niemieckim, potrzebna. Zyciorys. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5878”.
Kucharka i służąca, potrzebna. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5875”.

Potrzebna natychmiast żenska sija bluzowa z dokładną znajomością języka niemieckiego w słowie i w piśmie. Zgłoszenia osobiste: Haus Krakau, der Ostbahn, Krakau, św. Filipa 6.
Panią uczciwą, rącliwą, z Krakowa, do pakowania torebek, przyjmujemy. Praca lekka. Zarobek dobry. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6416”.

Przyjmie elektryka i zaawansowanego pomocnika z utrzymaniem lub bez, za dobrem wynagrodzeniem. Zgłoszenia kierować: Elektro-Werkstätte Kędziór Józef, Dębica.

Zdrówca, uczciwa pomocnica domowa — potrzebna zaraz. Pełne utrzymanie i dobra zapłata. Zgłoszenia: Kraków-Dębica, ul. Wygrana 9, m. 5.
Dziewczyna, do małego niemieckiego gospodarstwa, na bardzo dobrych warunkach, od zaraz poszukiwana. Zgłoszenia: Kraków, Długa 14/3 w godz. 9—10 rano, 6—7 wieczór.

Służąca do wszystkiego, z poleceniem, do polskiego domu, potrzebna, Kraków, Adolf Hitler-Platz 45, m. 2.

Szofer-mechanik potrzebny od zaraz. Pożądany niemiecki. Zgłoszenia: „Miraculum”, Kraków, Oboźna 14.

Zdolny czeladnik szewski na robotę szytą, jeden na reperację — potrzebny natychmiast. Zgłoszenia: Józef Babulski, Wieliczka, Kościelna 2. Sklep.

Dziewczyna, kucharka, potrzebna zaraz do trzech osób, dobre warunki. Zgłoszenia: Kraków, Florjańska 21.

Paulonka, do niemieckiego, potrzebna od zaraz na dobrych warunkach. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6328”.

Sekretarka do Zarządu leśnego potrzebna zaraz ze znajomością języka niemieckiego. Pełne utrzymanie i płaca według umowy. Zgłoszenia: Warszawa, Pośelska 38, Jakubowski.

Ogrodnik potrzebny do ogrodu handlowego w Krakowie. Także dorywczo gotowość. Korzystne warunki, procent. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5372”.

Samotna, inteligentna, dobrze ułożona i dobrej prezencji do lat 36, osoba, potrzebna do zajęcia się gospodarstwem domowym samotnej osoby. Łaskawe zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5333”.

Drugiego urzędnika gospodarczego od zaraz włą. później poszukuje się na majątek ziemski, powiat Tarnów. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5341”.

Obecnie do sprzątania przyjmę. Zgł.: Kraków, Smoleńsk 21, m. 5.

Panusa lub inna młoda, lubiąca dzieci poszukiwana do dwuletniej dziewczynki. Kraków, Pl. Dominikański 1, m. 3.

Lecznica dentysty-stki, poszukuje Tech. Dent. do współpracy na prowincję do urzędowego gabinetu. b. dobrze prosperującego. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5418”.

Potrzebna służąca. Zgłoszenia: 2—4, Kraków, Karmelicka 5, m. 6.

Cukiernik-karmelarz lub uczeń na dokończenie praktyki, szający już pracę, poszukiwani. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5509”.

Praktykant i praktykantka potrzebni. Zakład fryzjerski, Stanisław Pyk, Kraków, T. Kościuszki 45.

Potrzebny sznycarz, ślusarz, który zrobi żelazka do wycinania pęków z papieru, do wyrobu kwiatów. Zgłoszenia: rąclie, piśmennie: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5548”.

Osoba bezwzględnie czysta do 1 osoby z dzieckiem poszukiwana. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5556”.

Wzmacnia za pomoc przy gospodarstwie samotej osobie utrzymanie z mieszkaniem. Zgłoszenia wprost pod Nr. 81, Sokół pow. Gorlice.

Przyjmie czeladnika krawieckiego na do-brych warunkach. Kraków, Rajska 20.

Posad poszukują
Młoda, średnie wykształcenie, język niemiecki, szuka odpowiedniej posady. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6140”.

Rolnik z ukończoną 3-letnią szkołą rolniczą i odbytą 10-letnią praktyką w rolniczych majątkach rolniczo-hodowlanych, dobry organizator, hodowca, zmienia posadę jako zarządcą do większych lub średnich majątków ziemskich. Oferty kierować: Goniec Krak., Tarnów, „Nr. 1841”.

Ogrodnik obeznan we wszystkich działach swego fachu, co może na żądanie udowodnić świadectwami, przyjmie samodzielną posadę od 1 grudnia na ordynarję. Zgłoszenia kierować: Zabierzów Dwór, koło Krakowa, kierownik ogrodu, Stanisław Belgier.

Gospodyn-kucharka, szkoła gospodarstwa, posiadająca wszechstronną znajomość prowadzenia domu, dobre gotowanie, wypiek, wędł, drob. ogród, była gospodyn we dworze, plebanji, z powodu żelazki zmiany szuka u dobrych ludzi posady. Plebanja, dwór, chętnie do jednej osoby. Zgłoszenia pod: „Gospodyn”. Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków — Adolf-Hitler-Platz 46.

Inteligentna urzędniczka, dobrej prezencji, poszukuje zaleca jako kasjerka, kierowniczką sklepu, kawiarni, lub gospodyn, ewentualnie do biura. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5203”.

Absolwentka Liceum Handlowego, zna buchalterję, język niemiecki, maszynopis, posiada 2-letnią praktykę w zakresie księgowości ręcznej i maszynowej szuka zatrudnienia, najchętniej godzinowo od zaraz. Zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5311”.

Samodzielną gospodyn, umiejącą utrzymać dom w czystości, dobrze gotującą, szuka zajęcia w domu u ludzi inteligentnych. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5306”.

Kupię parcelę gdziekolwiek, bez pośredników. Zgłoszenia piśmennie, Kraków, Kościuszki 26/2a.
Kupię domek jednorodzinny, miejscowość obojętna, bez pośredników. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5752”.

Domek z ogródkiem lub parcelę w okolicy Bronowic, Azorów lub Woli Justowskiej kupię zaraz. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5811”.

Kupię kamienicę w Krakowie, lub część, pośrednicy wykluczeni. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4570”.

Sprzedają nieruchomości

Dom, o 6 ubikacjach, 15 minut tramwaj, okazjynie sprzed Kraków, Florjańska 16, I. p.

Kamienica piętrowa, Olsza. Parcelę morgowa, Krowodrza. Dom murowany, Dąbie, sprzedają okazjynie Kraków, Zwierzyniecka 11/4.

Dom, 5 ubikacji, murowany, z dużym ogrodem. Kilka parcel, dobre położenie. Gospodarstwa rolne, mniejsze i większe, sprzedają Biuro „Własn-Strzecha”, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 10, telefon 104-31.

Parcela w Swoszowicach, koło zakładu, 200 sążni, zaraz do sprzedania. Wiadomość: Kraków, Dąbrow 25/19.

W Bochni, domek drewniany z ogródkiem, tania do sprzedania. Wiadomość: Kraków, Dąbrow 25/19.

Wola Duch. 340 s., Borek 500 s. (m. rolnik), 344 s., fr. 24 m., Wola Just. 300 s., Prokocim 200 s. (m. rolnik) i wiele innych na przedm. Krakowa, wszystkie uzb. i zatw. pod budowę. Sprzedają: Kraków, Zwierzyniecka 8/1.

Zabierzów. Parcela 360 s., fr. 16 m., 600 s., fr. 35 m., 1790 s. Wszystkie budowl., zatw. Sprzedają: Kraków, Zwierzyniecka 8, m. 1.

Parcela 216 s., fr. 24 m., elektr., wodoc. Sprzedają: Kraków, Zwierzyniecka 8/1.

Rabka. Willa nowa, 6 ubikacji, ogrodzona, do sprzedania: Kraków, Mały Rynek 1/5a.

Wspaniała wila jednorod., 6 pok., pełny komfort, nowomurowa 4000 m², bardzo ładnie zaprow. ogród, dużo drzew owoc., tuż przy Krakowie i stacji kol. Słosunkowo bardzo tania. Sprzedają: Kraków, Zwierzyniecka 8/1.

Polecamy do sprzedania parcele we wszystkich dzielnicach miasta Krakowa i okolicach Kraków, Florjańska 16/4.

Warszawa — Mokotów. Kamienica 3 piętrowa z parcelą pod budowę, 900 m², tania: Kraków, Basztowa 10/1.

Warszawa. Wille komfortowa, 6 pokojowa z ogrodem, 1600 m², sprzedają: Kraków, Basztowa 10/1.

Warszawa — Konstancin. Wille murowana, piętrowa, 8 ubikacji, plac 4000 m², okazja: Kraków, Basztowa 10/1.

Pensjonat murowany, 20 pokojowy w Rabce zamieniam na kamienicę w Krakowie: Biuro, Kraków, Basztowa 10/1.

Willa murow., 5 ubik., 1600 sążni sadu owoc., przy Krakowie, okazja. Kraków, Basztowa 10/1.

Zakopane. Parcelę w centrum uzdrowiska, 1,700-metrową sprzedam. „Informator”, Kraków, Piłarska 19.

Parcelę 360 m², budowlaną, wydź., zat., potrzeba 45 tys. Kraków, Starowiślna 27, m. 6, tel. 128-74.

Kamienica 1. p., w Dębnicach, tanio sprzedają Kraków, Starowiślna 27, m. 6, tel. 128-74.

Dom 4-ro ubik., mur., przy głównej drodze, tania sprzedają Kraków, Starowiślna 27, m. 6, tel. 128-74.

Firma St. Chwilkowski, Zakład zegarmistrzowski pod Arkadami, Kraków, Krakowska 1, poleca: biżuterję, wyroby srebrne i różne praktyczne upominki oraz wykonuje wszelkie naprawy zegarków. Zegarmistrz Jubiler C. Chwilkowski, Kraków, Florjańska 3. Sprzedają, kupno, zlecenia.

Słingera maszynę, krytą, oraz czarną wełnianą suknię, okazjynie sprzedam. Kraków, Szlak 31/3.

Land 4-osobowe, mało używane — od sprzedania. Wiadomość: Zarząd Hotelu „Sport”, Zakopane.

Suknie piękna, ślubna, welon — sprzedam. Kraków, Mazowiecka 6, m. 2.

„Thorncr” — patefon elektryczny w pięknej, nowoczesnej szkielet — z powodu wyjazdu — natychmiast sprzedam. Wiadomość: Kraków, Starowiślna 93a 4.

Harmonia włoska, chromatyczna, na 120 basów, warszawska klawiatura, okazjynie do sprzedania. Kraków, Mikołajska 4, m. 32.

Maszynę do szycia, pudełkową, okazjynie sprzedam. Kraków, Długa 43/4.

Maszynę krawiecką, tania sprzedam. Kraków, Pedziński 15/5.

Futro, do wykończenia, sportowe, popielate, na pisan kach, palto granat na watalinie, kożuch pokryciem czarne 1/4, kurtka czarna, wszystko pierwszorzędny stan, sprzedają Kraków-Podgórze, Czarnieckiego 8/1.

Tapczan nowoczesny, jedno- i dwuosobowy, sprzedam. Kraków, Meiselsa 8/4.

Patefon pierwszorzędny, okazjynie z płytami, sprzedam. Kraków, Kalwaryjska 6, m. 5.

Ubranie męskie, granatowe w pasy, na wysokił, do sprzedania. Kraków, ul. Mogilska 15a/10.

Zużyte płyty gramofonowe (szmiele), sprzedam. Kraków, Kazimierza Wielkiego 17/2 od 8—11 i 14—18.

Kurtkę na średniego pana, czarną — sprzedam. Kraków, Lubomirskiego 3/14.

Słingera maszynę szarkową, bardzo piękny mebel, i 2-gą krytą, tanszą sprzedam. Kraków, Krakowska 35, front Bakt.

Patefon walizkowy, dwusprężynowy, płyty, sprzedam. Kraków, Jagiellońska 10, m. 6.

Futro białozłote piękne, futro czarne żrebe, palto i jesionkę pierwszorzędne, kapelusze Hückla Nr. 56, sprzedają, Kraków, Kochanowskiego 2/2.

Maszynę damską, krytą „Singer-Rast-Gasser”, mało używana sprzedam zaraz. Kraków, Miodowa 21/8, II. p.

Futro seaskinowe, tason modny, luźne, kołnierze wydra, skanki, sprzedam. Kraków-Podgórze, Nadwiłłaska 8.

Obrazy, dywany, kilimy, antyki meble, porcelana Sprzedają — kupno, ocena: Salon Obrazów i dzieł sztuki „Antyki”, Kraków, Stradom 18, tel. 140-83.

Walizy, torbki, torby, portfele, torby szkolne itp. hurt-detale „Export”. Kraków, Miodowa 17.

Obrazy, sprzedaż, kupno i ocena: L. Wladowski, Kraków, Florjańska 7 w podwórku.

Sypialnia, jadalnia, gabinet, tapczany poleca Włocławski Mebli, Kraków, Meiselsa 4, (1-sza przecznicza Krakowskiej).

Sienniki, worki, chodniki, płótna krawieckie, oraz drobna galanterię poleca K. Jamroz, Kraków, Grodzka 28.

Obrazy znanych malarzy polskich sprzedają Komis Kraków, Pl. Dominikański 4.

Szwalskie przybory: W. Cebula, Kraków, Starowiślna 50.

Płyty gramofonowe, duży wybór polskich, sprzedam. Kraków, Starowiślna 54, m. 20, od 15—18.

Maszynę damską do szycia, „Słingera”, piękną, krytą i z pudełkiem tanszą — sprzedam tania. Kraków, Różka 10, m. 1. (Przełazca św. Filipa).

Kapca kąpieliska do sprzedania. Kraków, Lubomirskiego 25, m. 1, między 12-13-14.

Sprzedam ubranie i płaszcz zimowy w dobrym stanie. Kraków, Tarnowskiego 7, m. 8.

Sprzedam niedrogo ubranie i płaszcz zimowy, Kraków, Starowiślna 84/1.

Ubranie oraz smoking, tania sprzedam. Kraków, Krakowska 39/43.

Wydra tresowana, do sprzedania. Hodowla „Sokół”, Kraków, Traugotta 20/1.

Dywany, obrazy, sprzedaż, kupno, ocena: Kraków, Florjańska 8.

Obrazy — sprzedaż, kupno, fachowa bezpłatna ocena: Kraków, Łobzowska 6. Salon Obrazów.

Sypialnie z bielizną, szafę kombiwaną, stół rozsuwany, sprzedają Magazyn Mebli, Kraków, Kopernika 8.

Do cholewek maszynę Słingera, pierwszorzędna sprzedam. Kraków, Krowoderska 39, m. 10.

Sypialnia kompletna (orzech włoski) tania do sprzedania. Wiadomość: Kraków, Krakowska 49/8.

Kuchenne urządzenie w wielkim wyborze poleca skład Mebli B-cia K. & Z. Szczepanek s p o o. Kraków, Stolarska 7.

Sprzedam serwantkę, biblioteczkę, bielizniarkę, komodę, łóżka, słatki, lustra, obrazy, stołki dziecięce. Kraków, Krakowska 35, Sklep Mebli Użytecznych.

Sprzedam obrazy olejne, duże na płótnie i różne obrazy znanych malarzy dywan, szkrypcie i meble pojeżdżące Kraków, Krakowska 35 Sklep Mebli Użytecznych.

Futro damskie ciemne, żarząwek i czapka, pierwszorzędne — sprzedają Kraków, Przemyski 41.

Płaszcz zimowy — Leszczynki, płaszcz zimowy, kurtka skórzana oraz ubranie wizerowe wszystko na średni wzrost — sprzedam. Kraków, Lwowska 22, m. 4, od godz. 18-tej.

Leżnia automatyczny aparat do powiększeń focmaty, soczewki nasadkowe i inne przybory do Leici, sprzedam. Kraków, Lwowska 22, m. 7, od godz. 18-tej.

Wysprzedaż używanych mebli — Möbelhaus — Krakau, Westring 50.

Kapce oryginalne, kąpieliska, na aogę i buty, sprzedam. Kraków-Podgórze, Limanowskiego 41/1.

Słingera maszynę nowoczesną w pięknej szafce lub endiarke, szyje i enduje, sprzedam okazjynie, Kraków, ul. Zamojskiego 23, m. 14.

„Słingera” maszynę do szycia, gabuletowa, sprzedam tania. Kraków-Podgórze, ul. św. Benedykta 14/3.

Lisa krzyżowa, patefon i płyty, sprzedam. Kraków, Krowoderska 18 6a.

Ubranie jasne, trenco, spodnie jasne i reitki skórzane, półbuty czarne Nr. 40, wszystko mało używane, na niskieł, tania sprzedam. Kraków, Rakowicka 3, m. 11.

Płacyk elektryczny, oszczędnościowy oo pieczenia, sprzedam: Kraków, Słowiański 2, m. 15.

Parę Bernardów 4-letnich, ostre czujne, wierzne, sprzedają Hodowla Psów „Sokół”, Kraków, Skrzytka pocztowa 275.

Skrzynki z grubej tektury, składane, w zupełności zastępują drewniane, ekonomiczne tanie. J. Zaniewicz, Warszawa, Wspólna 14.

Motory do młocarz, fabryczne nowe, marki Ursus, typu Mocarz, części zamienne, różne większe motory poleca „Kapeomotor”, Warszawa, Czackiego 6.

Sprzedam kapce oryginalne kąpieliska i oficerskie damskie Nr. 38 i męskie Nr. 43, mało używane, Kraków, Lubomirskiego 25/1 między 12-tą a 2-gą.

Futro łapkowe (breitschwanz) w dobrym stanie, wcięte, okazjynie do sprzedania. Kraków, Starowiślna 83, (Pracownia Futur).

Sprzedamy ca 4000 szt. rozsadny spargadów. Zgłoszenia: Nowy Sącz, Ogrody Na wojewskie.

Płaszcz granatowy na 13-letnia, płaszcz jasy na ośmioletnią — sprzedam. Kraków, Lelewiec 13 8, godz. 17—19.

Firma „Sprzet Rybacki” poleca w wielkim wyborze muszki na pstragi i lososie. Wędziska kielone. Komplety dyk i haczyków Słeci i płońska rybackie Warszawa, Smolna 18.

Patefony elektryczne w nowoczesnych szafach z wmontowanymi wzmacniaczami i zmiennicami. Knpisz w Firmie „Kontakt”, Kraków, Stradom 18.

Motarki, talerze, automaty, adaptery i wzmacniacze telefona z gwarancją fabryczną kupisz w Firmie „Kontakt”, Kraków, Stradom 18.

Płyty polskie i niemieckie na składzie w każdej ilości sprzedają Firma „Kontakt”, Kraków, Stradom 18.

Patefon walizkowy, marki „Odeon”, 2 sprężynowy wraz z płytami, oraz piękny, szwajcarski, 2 sprężynowy, okazjynie do sprzedania, od godz. 14—18 codziennie, Kraków, ul. Staszica 10/2.

Sprzedam okazjynie kredensy kuchenne Kraków, ul. Krakowska 26 w podwórku. Stolarnia.

Sprzedajemy tania używane ubrania, płaszcze, bieliznę pościelową, kocy, firanki, kilimy oraz inne ładne rzeczy: Kraków św. Krzyża 7 Sklep.

Sklep Komisyjny, Kraków, Starowiślna 50. Sprzedajemy i przyjmujemy do sprzedania wszelką garderobę zimową, futra męskie i damskie, palta, ubrania, bieliznę osobistą i pościelową, koldry, kołnierze futrzane, spody futrzane.